

A konok homok c. film cenzuraszövege:

Főcím: A konok homok; Irta és rendezte: Lakatos Vince, Fényképezte: Lakatos Iván; Munkatársak: Vitéz Gábor, Novák Gyula, Bódis János, Berek Oszkár, Udvardy Anna, Németh László.
Készítette a MAFILM Népszerű-tudományos és Oktatófilm Stúdiója. Magyarországon forgalomba hozza a MOKLP. Eng.sz.: 7314/74.

A Dunától a Tiszaig nyúló rónaságon időtlen idő óta uralkodott a homok és a mocsár. + A szelek szárnyán vándorló buckákba menekülő betyárt a pandur nem üldözte tovább, mert tudta, hogy ott ugyanis éhen-szomjan pusztul. + A futóhomokkal csak a szomjuság tűró koldus növényzet dacolt. + A mocsártól elhódított laposokon és a szelidebb homokon már régen szántott-vetett, szőlőt művelt az ember, de a vad buckákat csak századfordulónk táján kezdte megszállni az előföldről kiszorult szegényparasztság. + A homok, legtöbbször, meg a vetomagot sem adta vissza. + A jószág éhezett, az emberfeletti munkával telepített gyümölcsfás szőlőcskék termésén a hernyó hizott és a kereskedő. + Fengődés helyett életet a szocialista nagyüzemi gazdaságok hoztak erre a tájra. + A szegénységtől kiszikkadt homoki paraszt el sem tudta képzelni, hogy a nagyüzemi szőlők és gyümölcsösök három-négyszeresét hozzák majd a régi kisparaszti átlagoknak; ő maga géppel, műszerekkel báno szakmunkás lesz és családjával együtt jobban él, mint hajdanán a hatökrös gazda.

II. felvonás

A homoki élet mostohasága és a nagyüzemi gazdálkodás iránti bizalmatlanság miatt, a felszabadulás utáni időben a tanyak ezreit hagyta el a parasztság. 30.000 hold kisparaszti szőlő és gyümölcsös elpusztult. + Negyedszázad alatt százezer ember hagyta el a Homokhátságot. Sokan a tanyákról az anyavárosokba osonlottak. + Halas 550 éve város. + Félégyháza 200 éve kapott vásártartási jogot. + Kecskemét 700 éve visel városi rangot. De tulajdonképpen mindhárom homokhátsági város most veti le falusi külsejét; fejlődő iparával csak most kapta meg azokat az adottságokat, amelyek a várost várossá teszik. + A Homokhátságon az egykor alig néhány-száz munkást foglalkoztató élelmiszeripar ma ezreknek ad állandó kenyeret. + Az 1960-as ipartelepítési törvény megteremtette itt is a nehézipart. A Homokhátságnak ma 60.000 ipari dolgozója van. + Bár ezrével épülnek a korszerű lakóházak és a jövőben nemzedek-

ből már sokezren menekültek meg a tanyai élet atkától, még 10.000 ipari munkás a messze tanyavilágból jár be dolgozni a gyárba.+Még 42.000 tanyában gubbaszt a százados sötetség, de a fiatalságot már csak a városi lakáshiány kényszeríti a kinnmaradásra. Az idősebbeket a megszokás és a szakszövetkezeti rendszerben művelt saját föld köti még a tanyához, de lassan ezek is a tanyaközpontokba, a városokba, vagy a temetőbe költöznek.+ A tanya még szükséges rossz, állattartásával hasznos akadálya a nagyüzemi táblák kialakításának. A magányosság e racsnélküli bortöneinek azonban közel a végőraja.+ A hajdani homokhódító kisparasztság által telepített szőlők és gyümölcsösök maholnap mind kivénülnek. + Az elmulo régi helyén a szakszövetkezeti parasztok közös erővel teremtik meg a hatalmas új szőlő- és gyümölcsös-táblákat, jövőjüket! +

III. felvonás

Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek sokezerholdnyi homokpusztáin most már a gép, a közösség ereje száll szembe a fősvény, konok, az ambert új és új küzdelemre kényszerítő iutohomokkal!+ Mintegy 300.000 hold még az olyan hitvány sivatag, amelybe az itteni szó-lás-mondás szerint csak bukfiencet lehet vetni. Ezeket a területeket erdősítik. + A munka tulajdonképen csak most kezdődött, de már 50.000 hold fiatal fenyves és nyárfaerdő dicséri az állami erdőgazdaságok és a termelőszövetkezetek igyekezetét.+ Ahol a puszta emberi kéz csak sok-sok nemzedék véres verejtéke arán tudott volna boldogulni, a nemzet ereje maholnap legyőzi "a konok homokot." Elet születik egy halott magyar tájon.